

Sławomir Pilipiec

"Prawo i ład społeczny" : III
Ogólnopolskie Forum Socjologów
Prawa Rzeszów, 28 listopada 2009

Studia Iuridica Lublinensia 13, 391-394

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

chiwum rodzinnym wzbogacone zostały komentarzem starszej córki profesora, prof. dr hab. Biruty Skrętowicz.

Problemy społeczno-filozoficzne w twórczości Czesława Martyniaka przedstawione zostały przez prof. dr hab. Łukasza Czumę oraz dr Olę Ostaszewską. Prelegenci zwrócili uwagę na problematykę rodziny, wychowania dzieci oraz wskazówki odnoszące się do reformy nauczania na szczeblu uniwersyteckim.

Całokształt twórczości Czesława Martyniaka scharakteryzowany został przez dr Małgorzatę Łuszczzyńską, która prześledziła ewolucję stosunku lubelskiego uczonego do doktryny tomistycznej.

Aspekt dziedzictwa św. Tomasza kontynuował w swoim referacie ks. dr Leszek Bruśniak, który skupił uwagę audytorium na kwestiach metafizycznych i ontologicznych, charakterystycznych dla myśli tomistycznej.

Po przerwie zgromadzeni wysłuchali jeszcze dwóch interesujących referatów. Ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz dokonał porównania koncepcji Czesława Martyniaka z doktryną idealizmu niemieckiego oraz neopozytywizmu w wystąpieniu zatytułowanym *Relacja myśli Czesława Martyniaka wobec niemieckiego idealizmu i neopozytywizmu*. Natomiast dr Jadwiga Potrzeszcz wygłosiła referat: *Czesław Martyniak w kontekście współczesnej dyskusji wokół paradygmatu niepozytywistycznej koncepcji prawa*.

Zamknięcia i podsumowania konferencji dokonał dziekan prof. dr hab. Tadeusz Guz. Po odmówieniu modlitwy za duszę Czesława Martyniaka, uczestnicy obrad przeszli do sali nr 10, której uroczyscie nadano imię Czesława Martyniaka.

Konferencji towarzyszyła wystawa obrazów, których twórca, Mariusz Węclawik Reglański, jest autorem portretu Profesora Martyniaka.

Małgorzata Łuszczzyńska

Prawo i ład społeczny

III Ogólnopolskie Forum Socjologów Prawa
Rzeszów, 28 listopada 2009

28 listopada 2009 r. Zakład Socjologii Prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Zarząd Sekcji Socjologii Prawa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego zorganizowały konferencję naukową III Ogólnopolskie Forum Socjologów Prawa pt. *Prawo i ład społeczny*.

Forum Socjologów Prawa odbyło się po raz kolejny. Dwa poprzednie spotkania socjologów prawa odbyły się w Warszawie. Tym razem lokalnym partnerem organizującym konferencję wraz z Sekcją Socjologii Prawa Polskiego Towa-

rzystwa Socjologicznego został Zakład Socjologii Prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Fakt ten zasługuje na szczególne podkreślenie, gdyż oprócz warszawskiego czy lubelskiego ośrodka socjologów prawa to właśnie Rzeszów działa najprężniej i integruje środowisko zarówno prawników, socjologów, jak i innych naukowców zajmujących się szeroko pojętą kulturą prawną czy społecznym działaniem prawa. Corocznym celem konferencji, oprócz wyżej wspomnianej integracji środowiska, jest prezentacja wyników ostatnich badań.

Wśród uczestników forum ze wspólnym referatem wystąpić mieli prawnicy z Wydziału Prawa i Administracji UMCS, zajmujący się zagadnieniami socjologii prawa i socjologii administracji, dr Sławomir Pilipiec i dr Piotr Szreniawski. Niestety choroba wykluczyła ze wspólnego wystąpienia dr. Piotra Szreniawskiego.

Spotkanie socjologów prawa ponownie miało charakter jednodniowej konferencji, z przedpołudniowymi i popołudniowymi obradami plenarnymi, a program konferencji oparty był na zgłoszeniach uczestników. Warto zauważyć, że organizatorzy nie przewidzieli opłaty konferencyjnej.

Uroczystego powitania uczestników dokonał rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Aleksander Bobko oraz dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Stanisław Sagan. Konferencję otworzył kierownik Zakładu Socjologii Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego dr Eugeniusz Moczuk oraz przewodniczący Sekcji Socjologii Prawa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego dr Jan Winczorek.

Moderatorem pierwszej sesji pt. *Ustroje państwowe a ład społeczny* był dr Jan Winczorek. Pierwszy referat wygłosił dr Jarosław Chodak (Instytut Socjologii UMCS) pt. *Czy rewolucja jest ex definitione contra legem? Przemiany polityczne w Serbii, Gruzji, na Ukrainie i w Kirgistanie*. Następnie referat przedstawił dr Marcin Lisak (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Trinity College University of Dublin) pt. *Irlandzkie otwarcie i zamknięcie – polityka imigracyjna a kwestie obywatelstwa w świetle zmian konstytucyjnych w 2004 roku*. Ostatni odczyt tej sesji wygłosił mgr Tomasz Kukołowicz (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego) pt. *Instytucjonalna logika lustracji*.

Po przerwie na kawę druga sesja pt. *Kontrola społeczna i autorytet* (moderator dr Eugeniusz Moczuk) rozpoczęła się od wystąpienia dr. Sławomira Pilipca (Zakład Socjologii Prawa, Wydział Prawa i Administracji UMCS) pt. *Autorytet prawa jako element budowy ładu społecznego w państwie*. Następnie głos zabrał mgr Błażej Kmieciak (Katedra Socjologii Prawa i Praw Człowieka, Katolicki Uniwersytet Lubelski), omawiając temat: *Rzecznik Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego jako strażnik ładu społecznego*. Kolejnym referentem był mgr Tomasz Burdzik (Uniwersytet Śląski), który przedstawił referat – *Prawo jako narzędzie kontroli społecznej*.

Po przerwie na lunch kontynuowano obrady w ramach sesji trzeciej pod przewodnictwem dr. hab. prof. KUL Krzysztofa Motyki, pt. *Z zagadnień świadomości prawnej*. Sesja ta rozpoczęła się wystąpieniem dr Moniki Torczyńskiej (Instytut Socjologii UMCS) nt. *Ignorantia Iuris nocet – kilka uwag o mediatyzacji praw*. Następny referat wygłosiła dr Sylwia Kita (Wydział Pedagogiczny, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie) pt. *Świadomość konsumentcka jako aspekt świadomości prawnej*. Kolejnym prelegentem był mgr Karol Bajda (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego) z referatem pt. *Narkomania w opiniach studentów medycyny i prawa*.

Po tradycyjnej przerwie na kawę rozpoczęła się czwarta, ostatnia sesja Forum. Moderatorem był dr Sławomir Pilipiec, a sesja dotyczyła *Funkcjonowania instytucji prawnych*. Pierwszą referentką była mgr Maria Bosak (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego), która wygłosiła referat pt. *Zjawisko lobbingu jako patologia pracy. Kilka uwag w oparciu o regulacje zawarte w kodeksie pracy*. Na zakończenie głos zabrał dr Eugeniusz Moczuk (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego), który wystąpił z referatem *Żebra-cy w pejzażu społecznym Rzeszowa i miast regionu*.

Podkreślić należy, że każdą część konferencji podsumowywała dyskusja. Wystąpienia referentów zajmujących się socjologią prawa na różnych płaszczyznach naukowych były bardzo interesujące i wzbudziły żywą wymianę poglądów. Głos zabierało wielu uczestników, którzy wskazywali m.in. na wiele aktualnych problemów związanych z tematyką konferencji. W dyskusji poruszali zarówno problem zmiany społecznej w kontekście rewolucji – jako walki nowego ze starym. Podczas wymiany poglądów w czasie sesji pierwszej dyskutanci zwrócili uwagę, że obecnie rewolucje najczęściej przywracają reguły demokracji i porządek konstytucyjny, np. „rewolucja pomarańczowa”. Omówili także sytuację prawną Polaków w Irlandii i socjologiczne problemy lustracji.

W dyskusji w czasie sesji drugiej wskazywano na niski poziom autorytetu prawa i problemy z uznaniowością władzy podejmującej decyzje według własnego uznania – bez podstawy prawnej. Dyskutanci podkreślili jednakże, że prawo jest najważniejszym narzędziem kontroli społecznej. W trakcie tej sesji omówiono także dużą społeczną rolę Rzecznika Praw Pacjenta.

Również dyskusja w sesji trzeciej przyniosła wiele ciekawych spostrzeżeń. Wskazywano w niej na problem mediatyzacji prawa, związany z tyranią obrazu, kształtowaniem się świadomości prawnej w oparciu o media i z wchodzeniem języka mediów do języka prawniczego, np. nagminne posługiwanie się przez media terminem „zapis prawny”, zamiast „przepis prawny”. Dalsza część dyskusji poświęcona była zagadnieniom świadomości konsumentckiej i świadomości w zakresie narkomanii. Dyskutanci podkreślili socjologiczne determinanty za-

chowań konsumenckich w mechanizmie naśladownictwa oraz dużą wiedzę młodzieży o używaniu i dystrybucji narkotyków.

Ostatnia dyskusja w sesji czwartej dotyczyła wymiany poglądów w sprawie mobbingu i żebractwa jako współczesnych problemów społecznych. Mobbing będący patologią pracy zdefiniowano jako bezprawne działanie polegające na ustawicznym, długotrwałym dręczeniu i nękanii pracownika bez żadnego powodu. Żebractwo natomiast na terenie Rzeszowa ma charakter przestępczości zorganizowanej i jest – tak jak i w innych miastach Polski – dużym problemem społecznym.

Konferencja była szczególnie interesująca właśnie ze względu na swój interdyscyplinarny charakter. Obrady były ciekawe, dyskusja ożywiona, a referaty będą w przyszłości stanowić podstawę do dalszej naukowej refleksji, tym bardziej że referaty wygłoszone podczas konferencji zostaną opublikowane, zgodnie z oświadczeniem organizatorów, w czasopiśmie naukowym Uniwersytetu Rzeszowskiego pt. „*Ius et Administratio*”.

Ponownie można stwierdzić, że cykliczne spotkania socjologów prawa i osób interesujących się problematyką socjologiczno-prawną spełniają swój cel związany z integracją środowiska i wymianą poglądów.

Na zakończenie konferencji przewodniczący Sekcji Socjologii Prawa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego dr Jan Winczorek zaprosił uczestników konferencji do wzięcia udziału w XIV Ogólnopolskim Zjeździe Socjologicznym pt. *Co się dzieje ze społeczeństwem?*, który odbędzie się 8–11 września 2010 r. w Krakowie. Podczas zjazdu odbędzie się również IV Forum Socjologów Prawa, które poświęcone będzie debacie na temat korupcji.

Sławomir Pilipiec

Wpływ prakseologii na organizację i zarządzanie w administracji publicznej

Ogólnopolska Konferencja Naukowa
Radom, 10–11 maja 2009

W dniach 10–11 maja br. odbyła się organizowana cyklicznie przez Wyższą Szkołę Handlową w Radomiu Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. *Wpływ prakseologii na organizację i zarządzanie w administracji publicznej*. Komitetem organizacyjnym konferencji kierowali: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek oraz prof. dr hab. Jan Łukasiewicz, a w skład komitetu wchodził ponadto: dr Ewa Jasiuk, dr Michał Domagała, dr Kamil Sikora.